

§242

Svar på Patientnämndens skrivelse om rökning kring regionens lokaler (RS/680/2020)

Sammanfattning

Patientnämnden har lämnat en skrivelse till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden där de föreslår att regionen aktivt verkar för att rökning inte sker på icke anvisade platser samt att regionen återupptar kampanjen om en rökfri region.

Vid sitt sammanträde 2020-11-19 § 114 gav hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag till regiondirektören att utreda de åtgärder som kan behövas med anledning av patientnämndens skrivelse och återrapportera detta till kommande nämnd.

Från och med den 1 juli 2019 gäller en ny tobakslag, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Lagen innehåller bland annat bestämmelser om fler rökfria miljöer. Rökförbudet gäller nu även vid entréer till lokaler och andra utrymmen som allmänheten har tillträde till, exempelvis entréer till statliga och kommunala myndigheter, mataffärer, restauranger, järnvägsstationer och lokaler för hälso- och sjukvård. Även utomhusområden i anslutning till kollektiva färdmedel, exempelvis busshållplatser och taxizoner omfattas. Ansvar för rökförbudet ligger på den som har praktiska möjligheter att se till att förbudet följs, dvs den som äger eller hyr lokalen eller området. Den som ansvarar för rökförbudet måste tydligt informera om rökförbudet genom skyltning. Vid behov måste den ansvarige också informera och säga till om rökförbudet. Om rökning tidigare varit tillåten inom ett område där det nu råder rökförbud, måste den ansvarige också ta bort askkoppar, rökrutor och annat som har med rökning att göra. Om någon röker trots tillsägelse om att rökning är förbjuden, får denna person avvisas.

Fastighetsavdelningen ansvarar för skyltning av regionens lokaler. Skyltning för att påtala förbud mot rökning på offentliga platser finns vid alla entréer på Östersunds sjukhus och vid alla hälsocentraler. Alla askkoppar har tagits bort från hus och fasad för att få rökare att förflytta sig.

Förslag på åtgärder för att förbättra efterlevnaden av rökförbudet

- Riktad information på Insidan för att få personal att hjälpa till att påpeka om rökare står på fel ställen
- Påminnelse till ordningsvakt att vänligt avvisa rökare som står på fel plats
- Översyn och kontroll av om det finns askkoppar på andra platser än på hus och fasader som skall tas bort
- Översyn och eventuell komplettering av skyltning

I oktober 2014 § 191 tog landstingsfullmäktige beslut att ställa sig bakom initiativet Tobacco

Endgame – Rökfritt Sverige 2025. Målet är att komma ner till 5 % rökare i Sverige/länet. Region Jämtland Härjedalen ligger på 6 % totalt i befolkningen, vilket senast mättes via enkäten HLV, Hälsa på lika villkor 2018. Regionens arbete för att minska tobaksanvändningen pågår och bland annat planeras följande aktiviteter 2021:

- Samordning, planering, utbildning av personal och start av "Tobaksavvänjning på nätet". Metoden ska implementeras och målet är att hälsocentralerna ska komma igång med detta under hösten.
- Nätverksträff "Tobaksfri Duo" i länet/ skolor startar upp igen.
- En mindre genomgång/kartläggning för att se hur läget är bland de olika kommunerna kring metoden "Tobaksfri Duo".
- Möten med ANDT -samordnare för att stötta kommunerna att sprida arbetet vidare.
- Nätverksträff för redan diplomerade tobaksavvänjare inom Region Jämtland Härjedalen.
- Utbildning av nya diplomerade tobaksavvänjare inom Region Jämtland Härjedalen.

Enligt Region Jämtland Härjedalens personalpolitiska policy ska hela verksamheten vara fri från användning av tobak och påverkan av alkohol och droger. Tobaksfri organisation som grundläggande värdering är en del i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inom organisationen, dels utifrån personalens roll som förebild för patienter, medarbetare och befolkning dels utifrån ett hälsofrämjande arbetsmiljöperspektiv.

Eftersom regionstyrelsen är ansvarig för regionens fastighetsfrågor och har det övergripande ansvaret för folkhälsofrågorna lämnas svaret till Patientnämnden av regionstyrelsen.

Förslag till beslut

Regiondirektören får i uppdrag att vidta föreslagna åtgärder för att motverka rökning i och utanför regionens lokaler.

Beslut

Regiondirektören får i uppdrag att vidta föreslagna åtgärder för att motverka rökning i och utanför regionens lokaler.

Expedieras till

Patientnämnden
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Fastighetschef
Chef Folkhälsoenheten

Beslutsunderlag

- Svar på Patientnämndens skrivelse om rökning kring regionens lokaler
- Skrivelse från Patientnämnden om rökning kring regionens lokaler

Paragrafen är justerad